

Sygn. akt VIII Ka 827/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Ilona Simonowicz

Protokolant Aneta Chardziejko

z udziałem prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Haliny Dyszlatys

po rozpoznaniu w dniu 7.XI.2013r.

sprawy **D. W.**

oskarżonego o czyn z art. 178a §1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 3 września 2013r. sygn. akt III K 559/13

I. Wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, iż okres orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych łagodzi do 1 (jednego) roku.

II. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

D. W. został oskarżony o to, że: w dniu 01 czerwca 2013 roku o godz. 23:05 w (...)na ul. (...)rejonu (...)kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym m-ki (...)o nr rej. (...)będąc w stanie nietrzeźwości tj. I- 1,21 mg/dm³, II- 1,30 mg/dm³, III - 1,25 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu.

tj. o czyn z art. 178a§1k.k.

W akcie oskarżenia prokurator umieścił wnioski z art. 335 §1 kpk o skazanie D. W. na wskazaną, a uzgodnioną z oskarżonym karę bez przeprowadzenia rozprawy.

Sąd Rejonowy w Białymstoku, procedując w trybie art. 343 kpk, uwzględnił przedmiotowy wniosek prokuratora i wyrokiem z dnia 3 września 2013r. sygn. akt III K 559/13 uznał D. W. za winnego zarzucanego mu czynu i skazał go na mocy art. 178a §1 kk na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat. Na mocy art. 71 §1 kk orzekł wobec oskarżonego grzywnę w wysokości 50 stawek, przyjmując jedną stawkę za równoważną kwocie 10 złotych.

Na mocy art. 42 §2 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zaliczając na poczet tego zakazu okres zatrzymania prawo jazdy od dnia 1 czerwca 2013r.

Obciążył oskarżonego stosownymi kosztami procesu.

Powyższy wyrok w części dotyczącej środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zaskarżył oskarżony. Orzeczeniu zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, podczas gdy stopień zawinienia oskarżonego, w szczególności dotychczasowa niekaralność, a także wzgląd na cele zapobiegawcze i wychowawcze jaki środek karny powinien osiągnąć w stosunku do oskarżonego, uzasadniają wymierzenie środka karnego w łagodniejszym wymiarze.

W konkluzji swojej apelacji oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie przedmiotowego zakazu na okres 1 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja, jako zasadna, w pełni zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, iż uwzględnienie apelacji w niniejszej sprawie mimo braku akceptacji prokuratora, a w konsekwencji wydanie na etapie postępowania odwoławczego wyroku reformatoryjnego, zgodnego z wnioskiem końcowym apelacji, stało się możliwe w świetle Uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2013 r. sygn. akt I KZP 5/13, która wskazuje, iż cyt.: „kontrolę instancyjną wyroku wydanego w trybie określonym w art. 343 kpk, poza modyfikacją wynikającą z art. 434 §3 kpk, przeprowadza się na zasadach ogólnych”.

Przechodząc do rozważań merytorycznych należy wskazać, iż Sąd Okręgowy w pełni podzielił podniesiony w apelacji zarzut rażąco niewspółmierności orzeczonego wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Okres, na jaki Sąd Rejonowy orzekł wskazany środek razi swoją surowością zarówno w świetle okoliczności sprawy, głównie powodów dla jakich D. W. wsiał w stanie nietrzeźwości za kierownicę swojego samochodu, jak i właściwości i warunków osobistych oskarżonego, jego dotychczasowej niekaralności, a w końcu także w kontekście oceny całokształtu kary, jaka została orzeczona wobec oskarżonego za przypisany mu czyn.

Wskazując na okoliczności zdarzenia należy podkreślić, wbrew ogólnym sformułowaniom zawartym w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, iż D. W. krytycznego dnia wprawdzie prowadził w stanie nietrzeźwości swój samochód, ale „prowadzenie” to odbyło się w bardzo ograniczonym zakresie. Materiał dowodowy zebrany na etapie postępowania przygotowawczego wykazywał, iż oskarżony został zatrzymany na ulicy (...)w (...)na ulicy wewnętrznej, w rejonie bloku (notatka z k. 1, protokół badania stanu trzeźwości z k.2-2v). Sąd Rejonowy okoliczności tej nie uwzględnił w sposób dostateczny, a w wyniku uwzględnienia wniosku prokuratora z art. 335 §1 kpk ograniczył postępowanie dowodowe do tych dowodów, które zostały mu przedstawione przy akcie oskarżenia, do czego miał nota bene pełne prawo. Dowody te nie wykazywały jednak w sposób wyraźny tych okoliczności, które zostały podniesione dopiero w apelacji (oskarżony na etapie postępowania przygotowawczego przyznając się do czynu, odmówił składania wyjaśnień), a mianowicie, iż D. W. dopiero pod samym blokiem, gdzie mieszka, na prośbę córki, która miała problemy z właściwym zaparkowaniem samochodu, usiał za kierownicę mimo stanu nietrzeźwości celem jedynie prawidłowego zaparkowania samochodu. Wcześniej oskarżony samochodu nie prowadził, a kierowała nim właśnie jego córka M. W.. Sąd Okręgowy korzystając z uprawnienia, jaki daje mu przepis art. 452 §2 kpk, uzupełnił postępowanie dowodowe w powyższym zakresie celem uszczegółowienia okoliczności zdarzenia i weryfikacji argumentów środka zaskarżenia.

Zeznania M. W. wykazały w sposób jednoznaczny, iż D. W. usiał za kierownicę samochodu dopiero przed swoim blokiem w (...) (ulica wewnętrzna) celem prawidłowego zaparkowania samochodu, gdyż jego córka jako niedoświadczony kierowca miała problemy z tym manewrem. Wtedy też został zatrzymany przez Policję. W czasie

zdarzenia (ok. godziny 23.00 w nocy) na ulicy nikogo nie było, nie jechały żadne pojazdy (k. 58v-59). Powyższe okoliczności wskazują – wbrew wywodom pisemnych motywów zaskarżonego wyroku – iż zagrożenie, jakie stworzył w wyniku swojego zachowania D. W. nie było poważne, a fakt, iż w stanie nietrzeźwości zdecydował się on na prowadzenie swojego samochodu nie było skutkiem generalnie lekceważącego podejścia do zasad ruchu drogowego (samochodem przez całą trasę kierowała jego córka), a spowodowane prośbą córki i zaistniałą sytuacją. Dodatkowo należy zauważyć, iż samo „prowadzenie” ograniczyło się do manewru wycofania pojazdu i wjechania na miejsce parkowania, a więc odbyło się na przestrzeni kilkunastu metrów.

Okoliczności powyższe nie mogą być obojętne dla wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, którego orzeczenie w wypadku prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości jest obligatoryjne. Jak słusznie bowiem wskazał to Sąd Rejonowy zakres, a także czas trwania tego środka karnego zależy od stopnia zagrożenia, jakie może stwarzać powrót sprawcy do ruchu, zaś oceniać to należy na podstawie okoliczności rozpatrywanego przypadku, sposobu prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz innych okoliczności, wskazujących na stosunek sprawcy do obowiązujących zasad bezpieczeństwa.

W odniesieniu do D. W. wskazane przesłanki, leżące u podstaw oceny zagrożenia, jakie może on stwarzać jako kierowca, w świetle powyższych ustaleń wypadają korzystnie. Podkreślić dodatkowo należy, iż oskarżony nie był dotychczas karany, prowadzi ustabilizowany tryb życia, utrzymuje bezrobotną żonę oraz uczące się dzieci. Dodatkowo, jak oświadczył na rozprawie apelacyjnej, w swojej aktualnej pracy prawo jazdy jest mu niezbędne, gdyż często jeździ z dostawami (k. 58-58v).

Należy w końcu wskazać, iż orzeczony środek karny należy ocenić też w kontekście całej kary wymierzonej oskarżonemu. I tak nie może ująć uwadze, iż D. W. została wymierzona najsurowsza kara zasadnicza, przewidziana w sankcji art. 178a §1 kk, a mianowicie kara pozbawienia wolności. Jej wykonanie wprawdzie warunkowo zawieszono, ale na okres 3 lat, a więc powyżej minimum przewidzianego w art. 70 §1 pkt.1 kk. Orzeczono też wobec oskarżonego na mocy art. 71 §1 kk grzywnę, która niewątpliwie czyni karę bezpośrednio dotkliwą.

W ocenie Sądu Okręgowego przy tak wymierzonej karze zasadniczej oraz w kontekście wskazanych powyżej okoliczności zdarzenia oraz właściwości i warunków osobistych oskarżonego i jego dotychczasowej niekaralności, orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat czyni ten środek rażąco dolegliwym i nieuzasadnionym. Wysoki stan nietrzeźwości D. W. w czasie zdarzenia sam w sobie nie może determinować tak surowej kary i przesłaniać pozostałych okoliczności sprawy, które winny być brane pod uwagę przy jej wymiarze. W ocenie Sądu Okręgowego wystarczającym okresem obowiązywania przedmiotowego zakazu będzie okres 1 roku. Będzie on dostateczną dolegliwością dla oskarżonego, przestrogą na przyszłość oraz wdroży go do przestrzegania przepisów prawa, zwłaszcza związanych z ruchem drogowym. Okoliczności sprawy nie przemawiają bowiem w żadnym wypadku o konieczności wyeliminowania oskarżonego na dłuższy czas z ruchu drogowego, a jego zachowanie należy uznać za incydentalne. Tak orzeczony środek karny, z uwagi na okoliczności przedmiotowo-podmiotowe sprawy czynić będzie zadość również wymogom prewencji generalnej.

Mając na uwadze powyższe rozważania – Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji swojego wyroku.

Na mocy art. 624 §1 kpk zwolnił D. W. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uznając, iż przemawiają za tym zarówno względy słuszności – apelacja oskarżonego okazała się zasadna, jak i trudna sytuacja materialna i rodzinna oskarżonego.